

Joensuun vanhusneuvoston toimintakertomus vuodelta 2023

Vanhusneuvoston kokoonpano ja kokoukset

Vanhusneuvostolla oli kaksi kokoonpanoa vuonna 2023. Vanhusneuvoston toimintasäännön mukaan neuvosto valitaan kaupunginhallituksen toimikauden ajaksi.

Jäsenet 2023–2025

(kaupunginhallituksen päätös 12.6.2023 § 251)

1	Havukainen Sirpa	Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry
2	Hämäläinen Pirjo	Eläkeliiton Joensuun yhdistys ry
3	Karvinen Ismo	Joensuun KRELLI ry
4	Kettunen Kirsi	Rantakylän eläkkeensaajat ry
5	Paavonkallio Marja	Joensuun seudun senioriopettajat ry
6	Räsänen Marja-Leena, varapj.	Eläkeliiton Pyhäselän yhdistys ry
7	Vainionpää Pertti, pj.	Pohjois-Karjalan seniorit ry
8	Vartiainen Kimmo	Joensuun eläkeläiset ry
9	Väänänen Eira	Reijolan eläkkeensaajat ry
10	Pitkänen Eine	kaupunginhallituksen nimeämä
11	Tielinen Ari	kaupunginhallituksen nimeämä

Varajäsenet 2023–2025

1	Kinnunen Merja	Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry
2	Sivonen Markku	Eläkeliiton Joensuun yhdistys ry
3	Karvinen Merja	Joensuun KRELLI ry
4	Flink Merja	Joensuun eläkkeensaajat ry
5	Neuvonen Taimi	Joensuun seudun senioriopettajat ry
6	Elonen Martti	Eläkeliiton Enon yhdistys ry
7	Mastola Taito	Pohjois-Karjalan seniorit ry
8	Savolainen Sirpa	Joensuun eläkeläiset ry
9	Kuivalainen Jouko	Tuupovaaran Eläkkeensaajat ry
10	Rutanen Martti	kaupunginhallituksen nimeämänä
11	Tiensuu Seppo	kaupunginhallituksen nimeämänä

Jäsenet 2021–2023

(kaupunginhallituksen päätös 23.8.2021 § 238)

1	Hämäläinen Pirjo	Eläkeliiton Joensuun yhdistys ry
2	Kettunen Kirsi	Joensuun eläkkeensaajat ry
3	Kuisma Tuula	Valoisa vanhuus ry
4	Paavonkallio Marja	Joensuun seudun senioriopettajat ry
5	Räsänen Marja-Leena, varapj.	Eläkeliiton Pyhäselän yhdistys ry
6	Tielinen Ari	Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry
7	Vainionpää Pertti, puheenjohtaja	Pohjois-Karjalan seniorit ry
8	Vartiainen Kimmo	Joensuun eläkeläiset ry
9	Väänänen Eira	Reijolan eläkkeensaajat ry
10	Pitkänen Eine	kaupunginhallituksen nimeämä
11	Rutanen Martti	kaupunginhallituksen nimeämä

Varajäsenet

1	Sivonen Markku	Eläkeliiton Joensuun yhdistys ry
2	Liisa Hirvonen	Joensuun eläkkeensaajat ry
3	Karvinen Merja	Valoisa vanhuus ry
4	Neuvonen Taimi	Joensuun seudun senioriopettajat ry
5	Elonen Martti	Eläkeliiton Enon yhdistys ry
6	Hiltunen Maija	Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry
7	Mastola Taito	Pohjois-Karjalan seniorit ry
8	Nieminen Matti	Uimaharjun Eläkeläiset ry
9	Kuivalainen Jouko	Tuupovaaran Eläkkeensaajat ry
10	Tiensuu Seppo	kaupunginhallituksen nimeämänä
11	Mikkonen Virve	kaupunginhallituksen nimeämänä

Vanhusneuvosto kokoontui vuoden 2023 aikana yhdeksän kertaa. Kokouksissa käsiteltiin 81 asiaa. Lokakuun kokoukseen oli kutsuttu valtuustoryhmien puheenjohtajat. Valtuustoryhmistä oli edustus Joensuun Keskustasta, Joensuun perussuomalaisista, SDP:stä, Kokoomuksesta ja Liike Nyt -ryhmästä.

Vanhusneuvoston jäseniä osallistui yhdessä vammaisneuvoston kanssa kehittämisiltapäivään 29.3. Tavoitteena oli paneutua neuvostotyön kokouskäytänteisiin ja toimintasääntöön tai vastaavaan osana neuvostotyön vaikuttavuutta, ja herättää edellä mainittujen teemojen tiimoilta keskustelua kehittämisen näkökulmasta. Vanhusneuvosto organisoii eläkeläisyhdistysten kanssa kansanedustajien vaalipaneelin keväällä 2023.

Toimintavuoden aikana järjestettiin lisäksi eläkeläisjärjestöjen yhteiskokous Ruplassa 23.11. Kokouksessa keskusteltiin yhteistyötavoista ja toiminnan tavoitteista sekä viestinnästä.

Puheenjohtaja Pertti Vainionpää ja vanhusneuvoston jäsen Ari Tielinen osallistuivat kansalliseen Vanhusneuvostopäivään 8.11. Helsingissä.

Esitykset / Lausunnot / Tiedotteet

- 27.2. Lausunto: SDP:n Joensuun valtuustoryhmän aloitteeseen Joensuusta ikä- ja muistiystävällinen kaupunki
- 27.2. Lausunto: Joensuun asuntopoliittisesta ohjelmasta
- 27.2. Esitys: Ikäihmisten palveluoppaasta paperinen versio Pyhäselän ja Enon palvelupisteille
- 27.2. Esitys: Talousarviomääräyksen toteuttaminen seniorikortin osalta
- 30.5. Lausunto: Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta 16.5.2023

Vanhusneuvoston kokouksissa vierailijat

- 31.1. Hallintojohtaja Riitta Himanka kertoi kotiaänestyksestä
- 27.2. ja 28.3. Projektipäällikkö Lahja-Elina Vatanen ja Ikäystävällinen kunta arviointi
- 28.3. Liikuntakoordinaattori Antti Korhonen kertoi Ikääntyneiden liikuntaneuvontahankkeesta
- 28.3. Karelia AMK:n yliopettaja Terhi Myller ja vanhustenviikon ohjelmaosio Tikkarinteen kampuksella
- 25.4. P-K:n hyvinvointialueen palvelujohtaja Jenni Halonen kertoi ikäihmisten palveluista
- 29.8. Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan puheenjohtaja Päivi Eteläpää, keskustelu ikääntyneiden liikuntapalvelujen ja seniorikortin kehittämisasioista
- 24.10. Yhteisökoordinaattori Reetta Hietala, loppuraportti opinnäytetyöstä: Vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnantarkastelu ja kehittäminen Joensuussa ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella

Vuoden 2023 strategia ja toimintasuunnitelma

Vanhusneuvoston 2023 strategia

1. Vanhusneuvoston edustajat vanhusten asioista päättävien elinten kokouksiin puheoikeudella
 - Vanhusneuvosto tarvitsee mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa suunnitelmiin varhaisessa vaiheessa.
2. Ikääntyneiden profiiliin nostaminen
3. Yhteistyö eläkeläisjärjestöjen ja kaupungin muiden vaikuttamistoimielinten kanssa
 - Yhteistyöllä saadaan vaikuttavuutta ja se on myös viestinnän väline.
4. Maakunnallinen yhteistyö
 - Vaikuttavuutta lisää yhteistyöllä maakunnallisen tason ikäihmisten asioita ajavien neuvostojen ja neuvottelukuntien kanssa.

Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma 2023

1. Ehdotukset ja päätökset neuvoston edustajien osallistumisesta puheoikeudella ao. päättävien elinten kokouksiin.
2. Joensuusta Ikäystävällinen kunta.
3. Pysyvät kontaktit toimiviksi neuvoston ja valtuustoryhmien välille.
4. Sopiminen yhteistyöstä eläkeläisjärjestöjen kanssa, esim. kaksi yhteistapaamista vuosittain.
5. Ulkoisessa ja sisäisessä tiedotuksessa yhteistyön lisääminen kaupungin viestinnän kanssa.

Vanhustenviikon pääjuhla ja vanhustyön kannustuspalkinnon jakaminen

Valtakunnallista Vanhustenviikkoa vietettiin 1.–8.10. teemalla "Tehdään iästä numero".

Vanhusneuvosto järjesti vanhustenviikolla yhdessä eläkeläisyhdistysten kanssa musiikkiesityksiä palvelutaloissa (Hopearanta, Suvituuli, Senioripiha, Koivupiha) ja seurakuntataloilla Reijolassa ja Kiihtelysvaarassa.

Vanhusneuvosto järjesti musiikkituokioita Joensuun seudulla sijaitsevilla mm. palvelutaloissa ja hoivakodeissa. Esityksiä oli keskusta-alueen lisäksi Enossa, Reijolassa ja Tuupovaarassa. Esiintyjinä olivat Jorma Kultamaa ja Arto Pippuri. Yhteistyössä vanhusneuvoston kanssa Karelia AMK järjesti vanhustenviikolla lähes koko päivän tapahtuman teemalla "Itsemääräämisoikeus ja ihmisarvoinen arki" Tikkarinteen kampuksella.

Vanhustenviikon päätti 8.10. järjestetty juhla Carelia-salissa. Ohjelmassa oli juhlapuheiden lisäksi kuorolaulua (Joensuun mieslaulajien seniorit), balettia (Pieni balettistudio Relevé) ja Ilja Tepon musiikkiesitys.

Pääjuhlassa annettiin vanhustyön kannustuspalkinto Eira Väänäselle Reijolan eläkkeensaajista. Valinnan perusteina olivat pitkä työura vanhustyön parissa, aktiivinen vapaaehtoistyö paikallisessa eläkeläisyhdistyksessä sekä monipuoliset luottamus- ja vaikuttamistehtävät sekä maakunnassa että liitto- ja piiritasolla.

Talous

Talousarvioon oli varattu määrärahaa 28 400 euroa, josta käytettiin 22 805 euroa, eli 80,3 %. Suurin osa kustannuksista, 61 prosenttia, käytettiin kokouspalkkioihin. Vanhustenviikon tapahtumakulujen osuus toteutuneista kustannuksista oli noin 29 prosenttia. Tapahtuman merkittävimmät kustannukset olivat esiintyjien palkkiot, Carelia-salin vuokra, tapahtumailmoitus lehdessä sekä äänentoisto. Ravitsemispalveluihin käytettiin budjetoitua (800 euroa) enemmän, 1 800 euroa, koska vanhustenviikolla järjestettiin kahvitarjoiluja ja pidettiin yhteiskokous eläkeläisyhdistysten kanssa. Kustannuksia myös säästy, koska pääjuhlan kahvitarjoiluun ei tarvittu käyttää rahaa vaan tarjoilu hoidettiin sponsoreiden tuella.

Yhteenveto toimintavuodesta 2023

Kulunut vuosi 2023 oli aktiivisen toiminnan vuosi. Neuvoston jäsenet paneutuivat varsin perusteellisesti kaupungin eri hallintokuntien käytännön toimintaan sekä myös esiin nostettuihin suunnitelmiin. Jäsenten keskeinen työnjako hallintokuntien seurannassa on osoittautunut varsin hyväksi lähestymistavaksi ja perustaksi harkittaessa ikääntyvien kannalta tärkeiden kaupungin hankkeiden toteuttamiseen liittyvien tarpeellisten esitysten ja lausuntojen mahdollista valmistelua neuvoston toimesta.

Neuvoston valmistelemien esitysten ja lausuntojen osalta voidaan jälleen kerran todeta, että niiden menestyminen kaupungin päätöksenteossa on ollut varsin heikkoa. Toisaalta voidaan sanoa, että monien lausuntojen tärkein tavoite onkin viestittää päättäjille ikääntyville tärkeistä asioista, minkä avulla voidaan edes toivoa ikäystävällisyyden lisääntyvän kaupungin päätöksenteossa.

Suurimpana haasteena neuvoston työssä on edelleen ollut omien edustajien saaminen kaikkien ikääntyvien asioita käsittelevien lautakuntien kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella. Vuoden 2024 alussa tullaan asiaan liittyvä esitys jälleen kerran toimittamaan kaupungin päätettäväksi positiivisin odotuksin.

Neuvoston strategiaan ja toimintasuunnitelmaan liittyvissä asioissa päästiin käytännön toteutukseen niin valtuustoryhmien kanssa yhteistyön kehittämisessä kuin myös eri eläkeläisjärjestöjen tapahtuvien tapaamisten luomisessa pysyväksi käytännöksi. Molempien ryhmien kanssa tapahtuneet yhteiset

palaverit saivat myönteisen vastaanoton jatkuvuuden hoitamiseksi.

Sen sijaan tiedotuksen hoitamisessa niin eri järjestöille kuin erityisesti ikääntyville ihmisille ei ole pienistä askelista huolimatta vielä päästy toivottavalle tasolle.

Ikääntyneiden profiilin nostaminen ja ikäystävällisen kaupungin imagon luominen eteni ehkä kukonaskeleen verran lähinnä yhteisten palaverien ansiosta niin valtuustoryhmien puheenjohtajien kuin myös eri eläkeläisjärjestöjen edustajien kanssa.

Maakunnallisen yhteistyön luominen kaikkien kuntien vanhusneuvostojen kanssa on vielä osittain lähtökuopissa, mutta kuitenkin alkamassa yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Tulevaisuuden tärkeänä tavoitteena tässä yhteistyössä olisi saada selkeät ennalta ehkäisevän toiminnan rajat peruskuntien ja hyvinvointialueen välille.